

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie opolskim w 2020 r.

05.08.2021 r.

384,2 mln zł

Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2020 r.

W 2020 r. dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego rosły szybciej niż wydatki. Budżety tych jednostek zamknęły się zbiorczo nadwyżką. Nadwyżkę osiągnęły wszystkie rodzaje jednostek samorządu terytorialnego, w tym największą, stanowiącą ponad 10% dochodów ogółem, samorząd województwa.

W 2020 r. **dochody** budżetów jednostek samorządu terytorialnego w województwie opolskim wynosiły 7324,5 mln zł i wzrosły zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim, jak i 2010 r. (odpowiednio: o 9,9% i o 77,6%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody ukształtowały się na poziomie 7468 zł, tj. wyższym o 10,3% niż w 2019 r. i o 84,4% w odniesieniu do 2010 r. Ponad połowę ogółu dochodów osiągnęły gminy (59,6%), w tym głównie miejsko-wiejskie (37,0%).

W skali roku najbardziej wzrosły dochody budżetu samorządu województwa

Tablica 1. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Wyszczególnienie	2010	2019	2020			
	w mln zł			2010=100	2019=100	w odsetkach
Ogółem	4125,0	6665,3	7324,5	177,6	109,9	100,0
Gminy razem ^a	2364,9	4037,1	4363,4	184,5	108,1	59,6
miejskie	284,0	514,1	479,1	168,7	93,2	6,5
miejsko-wiejskie	1396,7	2451,4	2708,0	193,9	110,5	37,0
wiejskie	684,2	1071,5	1176,4	171,9	109,8	16,1
Powiaty	726,3	936,0	1042,8	143,6	111,4	14,2
Miasto na prawach powiatu – Opole	540,6	1141,4	1286,6	238,0	112,7	17,6
Województwo	493,2	550,8	631,6	128,1	114,7	8,6

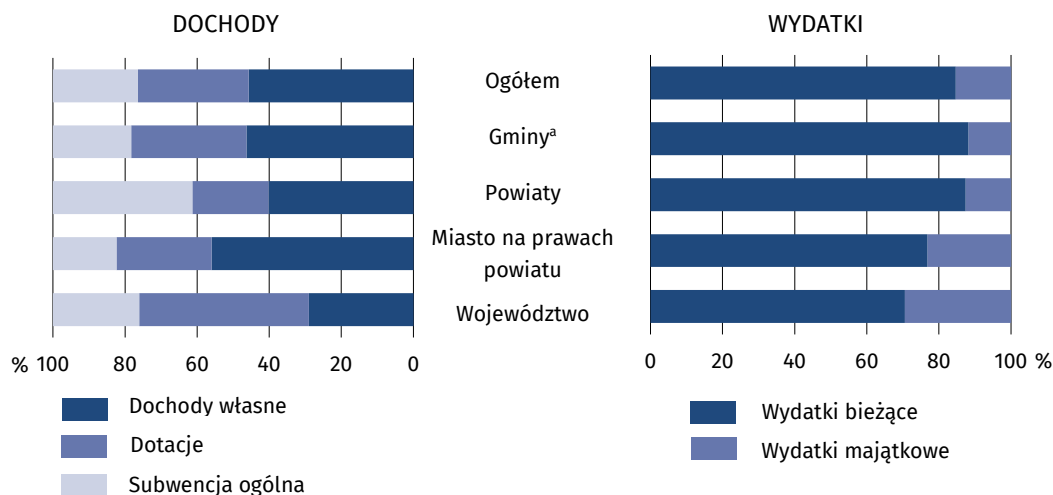
a Bez dochodów gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

Głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego są **dochody własne** – w 2020 r. wynosiły one 3344,8 mln zł (o 11,8% więcej niż przed rokiem). **Dotacje** były równe 2249,4 mln zł i w skali roku wzrosły o 7,1%. W dotacjach ogółem 590,4 mln zł stanowiły dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200 i 620 oraz 205 i 625 klasyfikacji budżetowej), które w odniesieniu do 2019 r. zmniejszyły się o 9,7%. **Subwencja ogólna z budżetu państwa** w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 10,0% i osiągnęła poziom 1730,3 mln zł.

Największy udział dochodów własnych, dotacji i subwencji ogólnej w dochodach ogółem odnotowano odpowiednio w: budżecie miasta na prawach powiatu (56,0%), budżecie samorządu województwa (47,1%) oraz budżetach powiatów (38,7%).

Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem odnotowano w budżecie miasta na prawach powiatu - Opole

Wykres 1. Struktura dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w 2020 r.

a Bez dochodów i wydatków gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

W 2020 r. **wydatki** budżetów jednostek samorządu terytorialnego wynosiły 6940,3 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły o 2,4%, a względem 2010 r. – o 53,0%. Wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca osiągnęły poziom 7076 zł, tj. wyższy o 2,8% niż w 2019 r. i o 58,9% w odniesieniu do 2010 r. Większość wydatków ogółem poniosły gminy (59,9%), w tym głównie miejsko-wiejskie (37,1%).

Ponad 1/3 wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego poniosły gminy miejsko-wiejskie

Tablica 2. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Wyszczególnienie	2010	2019	2020			
	w mln zł		2010=100	2019=100	w odsetkach	
Ogółem	4537,0	6778,4	6940,3	153,0	102,4	100,0
Gminy razem ^a	2665,3	4109,7	4155,2	155,9	101,1	59,9
miejskie	332,4	524,0	486,3	146,3	92,8	7,0
miejsko-wiejskie	1543,9	2537,7	2572,3	166,6	101,4	37,1
wiejskie	788,9	1048,0	1096,7	139,0	104,6	15,8
Powiaty	748,0	977,0	986,3	131,9	100,9	14,2
Miasto na prawach powiatu – Opole	568,8	1181,4	1251,8	220,1	106,0	18,0
Województwo	555,0	510,2	547,0	98,6	107,2	7,9

a Bez wydatków gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

Głównym obciążeniem jednostek samorządu terytorialnego są **wydatki bieżące**. W 2020 r. wynosiły one 5875,5 mln zł (o 8,4% więcej niż w 2019 r.), stanowiąc 84,7% wydatków ogółem.

Wydatki majątkowe były równe 1064,7 mln zł i w porównaniu z 2019 r. spadły o 21,6%. Największy udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem odnotowano w budżecie samorządu województwa (29,4%). Na inwestycje przeznaczono 1018,4 mln zł, tj. o 22,6% mniej niż w 2019 r.

W 2020 r. budżety jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego zamknęły się zbiorczo **nadwyżką** w wysokości 384,2 mln zł (wobec deficytu 113,1 mln zł w roku poprzednim i 412,1 mln zł w 2010 r.). Nadwyżkę osiągnęły wszystkie rodzaje jednostek samorządu terytorialnego. Największą nadwyżkę w relacji do dochodów ogółem odnotowano w budżecie samorządu województwa (13,4%).

Największą nadwyżkę w ujęciu względnym odnotowano w budżecie samorządu województwa

Tablica 3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Wyszczególnienie		Ogółem	Gminy ^a	Powiaty	Miasto na prawach powiatu	Woje- wództwo
Nadwyżka (+) lub deficyt (-) w mln zł	2010	-412,1	-300,4	-21,7	-28,2	-61,8
	2019	-113,1	-72,6	-41,0	-40,1	+40,6
	2020	+384,2	+208,2	+56,5	+34,8	+84,6

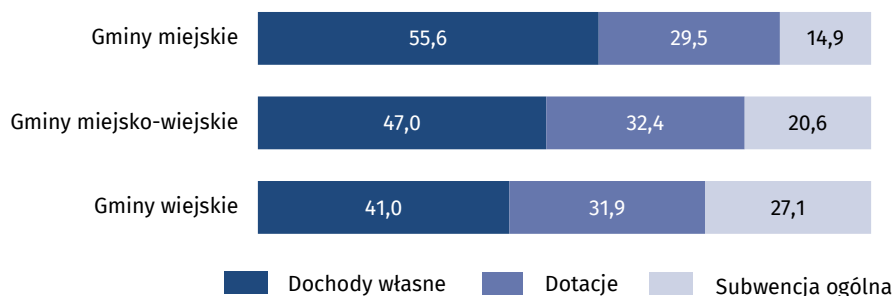
a Bez wyniku gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

Budżety gmin

W 2020 r. **dochody** budżetów gmin wynosiły 4363,4 mln zł i wzrosły o 8,1% w porównaniu z rokiem poprzednim. Dochody gmin miejsko-wiejskich stanowiły 62,0% dochodów ogółem budżetów gmin, wiejskich – 27,0%, a miejskich – 11,0%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetów gmin wynosiły 5117 zł i były o 8,5% wyższe niż przed rokiem. W gminach miejskich wskaźnik ten osiągnął poziom 4997 zł, w miejsko-wiejskich – 5122 zł, a w wiejskich – 5155 zł. Najwyższy poziom dochodów na 1 mieszkańca odnotowano w gminie Gogolin (6620 zł), a najniższy – w gminie Zdzeszowice (4274 zł).

Najwyższe dochody budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca notowano w gminach wiejskich

Wykres 2. Struktura dochodów budżetów gmin^a według rodzajów w 2020 r.

a Bez dochodów gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

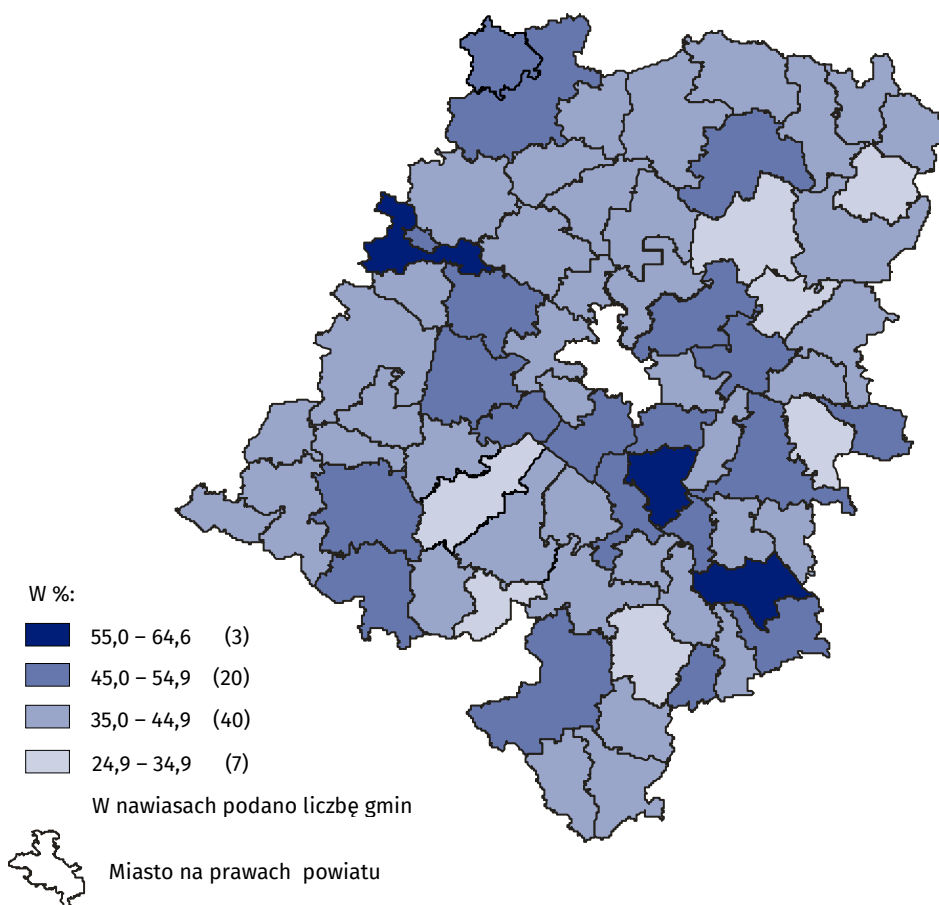
W 2020 r. **dochody własne** ukształtowały się na poziomie 2022,2 mln zł i wzrosły o 7,9% w porównaniu z rokiem poprzednim. Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem odnotowano w gminie Gogolin (64,6%), a najmniejszy – w gminie Radłów (24,9%).

W grupie dochodów własnych budżetów gmin największą wartość miały wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych – 681,4 mln zł (33,7% dochodów własnych). Wysokie były również wpływy z podatku od nieruchomości, które wynosiły 535,4 mln zł (26,5%). W porównaniu z 2019 r. wartość podatku dochodowego od osób fizycznych była niższa o 2,4%, a podatku od nieruchomości wyższa o 4,1%.

Dotacje w wysokości 1392,6 mln zł (31,9% dochodów ogółem) wzrosły w skali roku o 11,2%. Większość wpływów w formie dotacji stanowiły dotacje celowe (89,1%), w tym dotacje z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej (79,4%) i na zadania własne (7,7%). Dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich były o 19,2% niższe niż w 2019 r. i ukształtowały się na poziomie 151,3 mln zł (10,9% dotacji ogółem).

W 2020 r. **subwencja ogólna** zasiliła budżety gmin w wysokości 948,7 mln zł (o 4,2% więcej niż w roku poprzednim) stanowiąc 21,7% dochodów ogółem. Największy udział w subwencji ogólnej miała część oświatowa (74,8%).

Mapa 1. Dochody własne budżetów gmin^a w % dochodów ogółem w 2020 r.

a Bez dochodów gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

Wydatki budżetów gmin w 2020 r. wynosiły 4155,2 mln zł i były o 1,1% wyższe niż przed rokiem. W strukturze wydatków największy udział (61,9%) miały wydatki gmin miejsko-wiejskich. Wydatki gmin wiejskich i miejskich stanowiły odpowiednio: 26,4% i 11,7% wydatków ogółem. Wydatki budżetów gmin na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 4873 zł i były o 1,5% wyższe niż przed rokiem. W gminach miejskich wskaźnik ten wynosił 5072 zł, w miejsko-wiejskich – 4865 zł, a w wiejskich – 4806 zł. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano w gminie Skarbimierz (6620 zł), a najniższe – w gminie Zębowice (4046 zł).

Na **wydatki bieżące** gminy przeznaczyły 3664,7 mln zł (88,2% wydatków ogółem), tj. o 7,3% więcej niż w 2019 r. W strukturze wydatków bieżących znaczący udział stanowiły wynagrodzenia (32,9%) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych (30,4%).

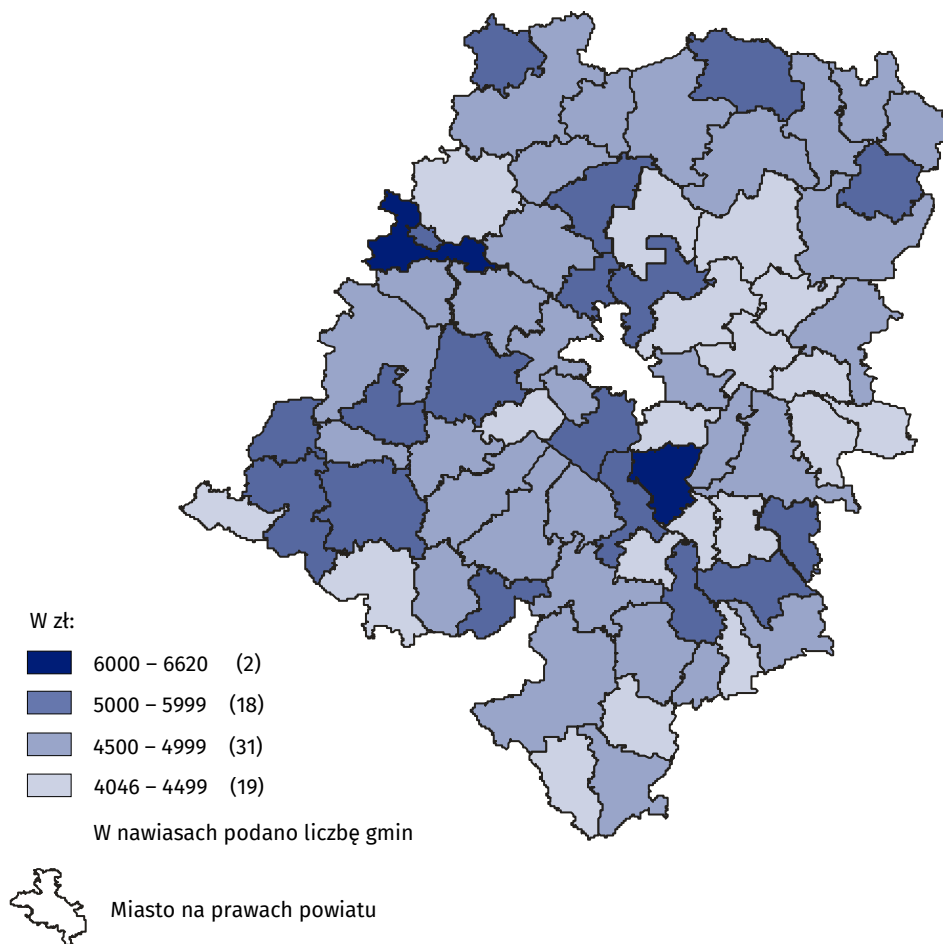
Wydatki majątkowe budżetów gmin wynosiły 490,5 mln zł i były o 29,5% niższe w odniesieniu do 2019 r. Wydatki inwestycyjne spadły o 29,7% do poziomu 469,6 mln zł (95,7% wydatków majątkowych).

W 2020 r. gminy województwa opolskiego zamknęły rok budżetowy **nadwyżką** w wysokości 208,2 mln zł (w 2019 r. odpowiednio deficyt 72,6 mln zł).

Dodatni wynik budżetów odnotowano w 64 gminach, w tym największy, stanowiący ponad 15% dochodów ogółem, w gminach: Leśnica, Zębowice, Baborów, Rudniki i Branice. Do gmin z deficytem w budżecie należały: Krapkowice, Brzeg, Izbicko, Skarbimierz, Komprachcice i Kędzierzyn-Koźle.

Ponad 90% gmin zamknęło rok budżetowy nadwyżką

Mapa 2. Wydatki budżetów gmin³ na 1 mieszkańca w 2020 r.

a Bez wydatków gminy mającej również status miasta na prawach powiatu.

Budżety powiatów

W 2020 r. powiaty województwa opolskiego osiągnęły **dochody** w wysokości 1042,8 mln zł, tj. o 11,4% wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim. Dochody budżetów powiatów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 1223 zł i wzrosły o 11,9% w odniesieniu do 2019 r. Najwyższe dochody na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie głubczyckim (1792 zł), natomiast najniższe – w powiecie opolskim (744 zł).

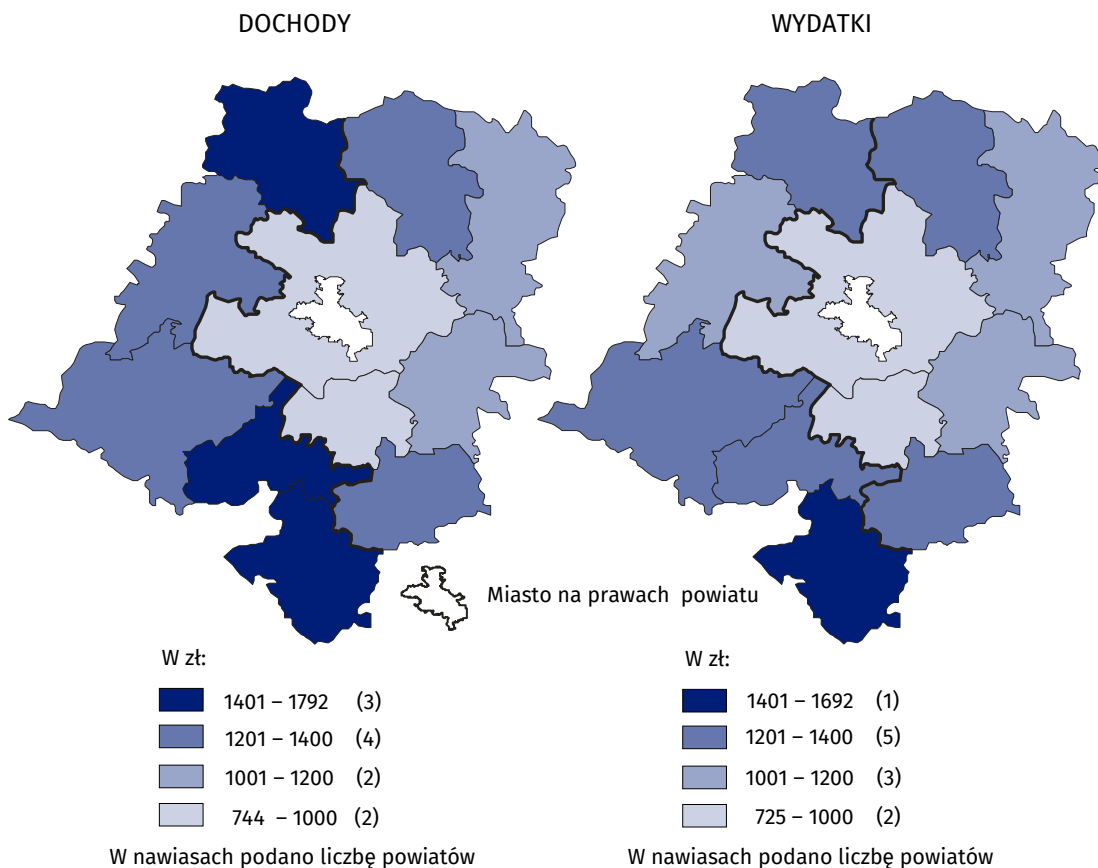
Dochody własne budżetów powiatów wynosiły 419,3 mln zł i były o 13,2% wyższe niż w 2019 r. Największy udział w dochodach własnych stanowiły wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (43,7%).

W 2020 r. powiaty województwa opolskiego w ramach realizowanych zadań otrzymały tytułem **dotacji** 220,0 mln zł. Wpływy te były o 4,6% wyższe w porównaniu z rokiem poprzednim. Przeważającą część dotacji stanowiły dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej (57,6%).

Subwencja ogólna powiększyła budżety powiatów o 403,6 mln zł i była o 13,6% większa w stosunku do 2019 r. Największy udział w subwencji ogólnej stanowiła część oświatowa (76,2%).

W dochodach własnych budżetów powiatów największy udział miały wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych

Mapa 3. Dochody i wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2020 r.

Wydatki budżetów powiatów w odniesieniu do 2019 r. zwiększyły się o 0,9% i wynosiły 986,3 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie 1157 zł, tj. o 1,3% wyższym niż w roku poprzednim. Najwięcej środków na 1 mieszkańca wydatkowano w powiecie głubczyckim (1692 zł), a najmniej – w opolskim (725 zł).

W strukturze wydatków budżetów powiatów **wydatki bieżące** stanowiły 87,4%, natomiast **wydatki majątkowe** – 12,6%. W porównaniu z 2019 r. wydatki bieżące wzrosły o 7,7%, a wydatki majątkowe spadły o 29,8%. Wydatki bieżące powiatów przeznaczono głównie na wynagrodzenia (57,4%) oraz zakup materiałów i usług (16,4%), podczas gdy wydatki majątkowe – na cele inwestycyjne (97,2%).

W 2020 r. **wynik** budżetów powiatów województwa opolskiego był dodatni i wynosił 56,5 mln zł (w 2019 r. wynik ujemny 41,0 mln zł). Nadwyżkę odnotowano w 10 powiatach, w tym największą w powiecie namysłowskim (18,1% dochodów ogółem), oleskim (9,8%) i brzeskim (7,8%). W powiecie strzeleckim rok budżetowy zamknął się deficytem.

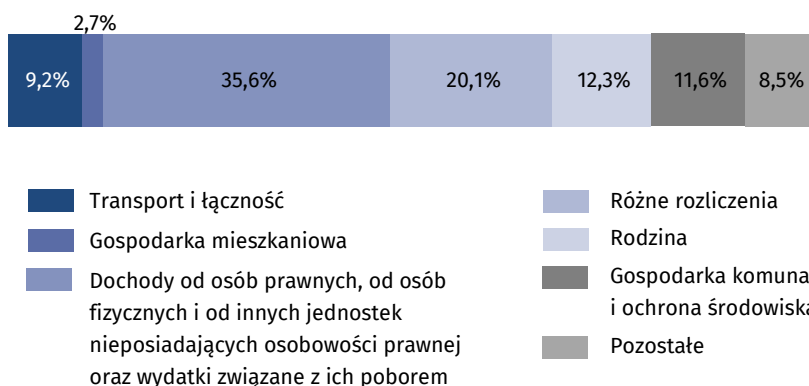
Budżet miasta na prawach powiatu – Opole

W 2020 r. **dochody** budżetu miasta na prawach powiatu osiągnęły poziom 1286,6 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły o 12,7%. Dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 10051 zł i były o 12,9% wyższe niż w 2019 r.

W strukturze dochodów według rodzajów **dochody własne** stanowiły 56,0%, **dotacje** – 26,4%, a **subwencja ogólna** – 17,6%. Dochody własne wynosiły 720,3 mln zł i były o 22,0% wyższe niż w 2019 r. Największy udział w dochodach własnych stanowiły wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych (32,0%) oraz podatku od nieruchomości (21,3%). Wpływy do budżetu miasta na prawach powiatu z tego tytułu ukształtowały się na poziomie odpowiednio: 230,3 mln zł i 153,4 mln zł. Wartość dotacji wynosiła 339,5 mln zł i była o 2,2% niższa niż w roku poprzednim. W dotacjach ogółem największy udział miały dotacje z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej (54,5%). Subwencja ogólna zwiększyła budżet miasta o 226,9 mln zł (wzrost o 11,3% w stosunku do 2019 r.). Na zadania oświatowe miasto na prawach powiatu otrzymało 210,1 mln zł, tj. 92,6% subwencji ogólnej.

W budżecie miasta na prawach powiatu – Opole odnotowano najwyższe dochody ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca

Wykres 3. Struktura dochodów budżetu miasta na prawach powiatu według działów w 2020 r.

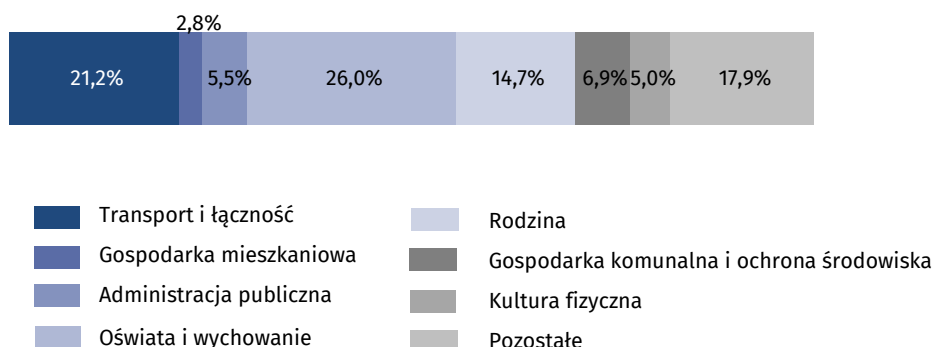

W 2020 r. **wydatki** budżetu miasta na prawach powiatu osiągnęły wartość 1251,8 mln zł i wzrosły o 6,0% w porównaniu z rokiem poprzednim. Wydatki ogółem na 1 mieszkańca wynosiły 9779 zł i były o 6,1% wyższe niż w 2019 r.

W strukturze wydatków budżetu miasta na prawach powiatu **wydatki bieżące** stanowiły 76,9%, a **wydatki majątkowe** – 23,1%. Wydatki bieżące wynosiły 962,7 mln zł, tj. o 7,2% więcej niż przed rokiem. Z wydatków bieżących najwięcej środków przeznaczono na wynagrodzenia (36,4%) oraz zakup materiałów i usług (25,2%). Wydatki majątkowe wynosiły 289,1 mln zł i były o 1,9% wyższe niż w 2019 r. W wydatkach majątkowych dominowały wydatki inwestycyjne (92,4%).

W budżecie miasta na prawach powiatu – Opole obserwowano nieznaczny wzrost wydatków majątkowych

Wykres 4. Struktura wydatków budżetu miasta na prawach powiatu według działów w 2020 r.

W 2020 r. miasto na prawach powiatu zamknęło rok budżetowy **nadwyżką** w kwocie 34,8 mln zł, stanowiącą 2,7% dochodów ogółem (w 2019 r. odpowiednio deficyt 40,1 mln zł i 3,5%).

Budżet samorządu województwa

W 2020 r. **dochody** budżetu samorządu województwa opolskiego wynosiły 631,6 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosły o 14,7%. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w wysokości 644 zł były o 15,1% wyższe w odniesieniu do 2019 r.

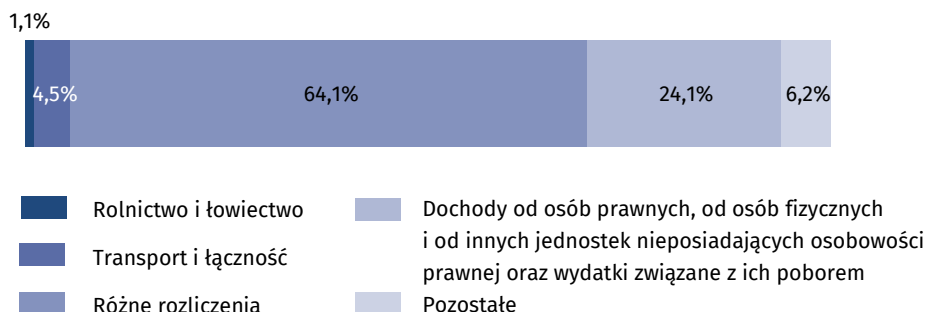
Dochody własne na poziomie 183,1 mln zł (wzrost o 16,9% w porównaniu z 2019 r.) stanowiły 29,0% dochodów budżetu samorządu województwa. W tej grupie dochodów największy udział miały wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (63,3%) oraz fizycznych (19,8%). Wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych wynosiły 115,8 mln zł (wzrost w odniesieniu do 2019 r. o 16,7%), a od osób fizycznych – 36,2 mln zł (spadek odpowiednio o 2,6%).

W ramach **dotacji** samorząd województwa otrzymał 297,3 mln zł (47,1% dochodów ogółem). Największy odsetek (91,0% dotacji ogółem, tj. 270,6 mln zł) stanowiły dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich.

Dotacje stanowiły blisko połowę dochodów ogółem budżetu samorządu województwa

Dochody z tytułu **subwencji ogólnej** budżetu samorządu województwa w 2020 r. ukształtowały się na poziomie 151,2 mln zł, tj. o 46,4% wyższym niż przed rokiem, a ich udział w dochodach ogółem wynosił 23,9%. Na część wyrównawczą przeznaczono 85,6 mln zł, tj. 56,6% subwencji ogólnej. Na część regionalną przypadało 17,2 mln zł (11,4%), a na oświatową – 12,7 mln zł (8,4%).

Wykres 5. Struktura dochodów budżetu samorządu województwa według działów w 2020 r.

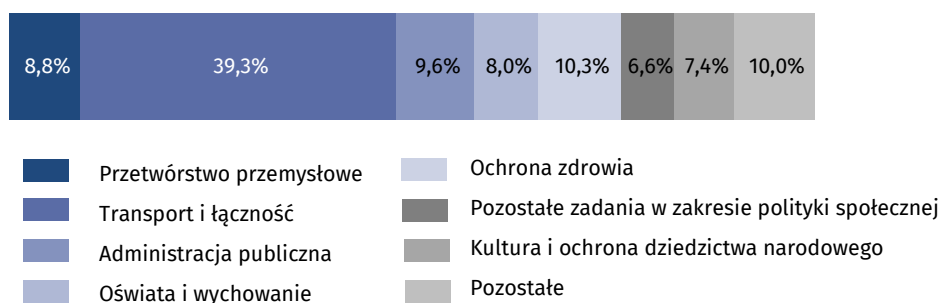

Wydatki budżetu samorządu województwa wzrosły w skali roku o 7,2% do poziomu 547,0 mln zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły one 558 zł i były o 7,6% wyższe w stosunku do 2019 r.

Wydatki bieżące wzrosły o 25,2% w odniesieniu do 2019 r. i ukształtowały się na poziomie 385,9 mln zł (70,6% wydatków ogółem samorządu województwa). Z wydatków bieżących 50,9% przeznaczono na dotacje, 20,9% – na wynagrodzenia, a 20,6% – na zakup materiałów i usług.

Wydatki majątkowe budżetu samorządu województwa wynosiły 161,1 mln zł i w porównaniu z 2019 r. spadły o 20,3%. Wszystkie wydatki majątkowe miały charakter inwestycyjny.

Wykres 6. Struktura wydatków budżetu samorządu województwa według działów w 2020 r.

W 2020 r. samorząd województwa opolskiego zamknął rok budżetowy **dodatnim wynikiem** rządu 84,6 mln zł, stanowiącym 13,4% dochodów ogółem (w 2019 r. odpowiednio 40,6 mln zł i 7,4%).

W budżecie samorządu województwa wszystkie wydatki majątkowe miały charakter inwestycyjny

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Opolu
Dyrektor Janina Kuźmicka
Tel. 77 453 14 52

Rzeczposzechnianie:
Rzecznik Prasowy
Urzędu Statystycznego w Opolu
Monika Bartel
Tel. 510 993 210

 www.opole.stat.gov.pl

 @opole_STAT

 @GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Budżety jednostek samorządu terytorialnego w 2019](#)

[Rocznik statystyczny województwa opolskiego 2020](#)

[Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa opolskiego 2021](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Dziedzina – Finanse publiczne](#)

[Strateg – obszary tematyczne – finanse publiczne](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet jednostki samorządu terytorialnego](#)

[Dochody jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Dotacje celowe](#)

[Podatek dochodowy od osób fizycznych](#)